

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.
Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz millim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 115 (7745)

Czwartek, dnia 22 Maja 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böerj
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1-1½-2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych
fabryki

„Rudniki” i „Wysoka”

po cenach fabrycznych
na weksle 1½-2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT” 912

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

Sobota
24 maja

W Sali Tow. Rzem. Chrześ.

odbędzie się wielki

KONCERT

Sobota
24 maja

Mieczysława Perkowicza

bohaterski tenor oper zagranicznych.

Mikołaj Jachno (baryton)

Witold Jodko (cytra)

Bilety do nabycia w cukierni p. Mayera.

Początek godzinie 8-15.

DENTYSTA

Wolpe = Lampert

GŁÓWNY RYNEK № 17

(dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano
do 7-ej wiecz. 864Wielka wyprzedaż drzewa
budowlanego i stolarskiego. 968Z powodu likwidacji interesu, sprzedaje
po bardzo niskich cenach, wprost nie do
uwierzenia, zatem proszę się przekonać na
miejscu.A. Znamirowski, Kalisz, Majkowska 10.
telefon 277

W poniedziałek, dn 26 maja br. o 8 wiecz., w sali Rzemieślników Chrześ.

Jedyny Wieczór Poematów Tanecznych

OLGA DESMOND

wszechświatowej sławy tancerka i gwiazda filmowa.
W PROGRAMIE:

1. Moszkowski: „Liebesvalzer”	6. Kreisler: Piękny rozmaryn
2. Chopin: Walc	7. Thom; Romance
3. Strauss: Nastrój wiosenny	8. Delibes: Pas de fleurs
4. Rubinstein: Noc	9. Rubinstein: Taniec świetlny
5. Grieg: Poranek	10. Chopin: Nocturno.

Własne wspaniałe kostjomy stylowe.

Bilety są do nabycia wcześniej w cukierni p. MAYERA

Kapeimistrz: Prof. Emil Valois.

w dniu występe od godziny 6-ej wiecz. przy kasie.

Lekarz Dentysta
W. ZYNGER

przyjmuje od godz. 9-7 wieczór

ul Warszawska 21 dom Cynaderki II p.

Składajcie ofiary

na inwalidów wojennych.

!!WAPNO Kieleckie!!

najlepsze w Kraju

CEMENT

najwyższej dobroci, — posia-
da na składzie i poleca :::

wagonowo i detalicznie

Ogniwo

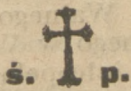
Spółka z ogr. odpow.

Kalisz, Al. Józefiny 25, tel. 160

Kościszki I.

876

Tym wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogiemu naszemu ojcu i bratu

Janowi Wyganowskiemu

a w szczególności wielebnemu Duchowieństwu za udział w pogrzebie, księdzu Nieznańskiemu za piękne przemówienie, wreszcie tym przyjaciołom, którzy na własnych barkach ponieśli zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku, składają gorące podziękowanie

Dzieci, bracia i siostry.

981

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę ojcu naszemu

ś. † p.

Feliksowi Piaseckiemu

weter. 1863 roku

w szczególności Wielebnemu Ks. Kapelanowi i Dowództwu miejscowej s ły zbrojnej, składam serdeczne Bóg zapłać

976

RODZINA.

przystąpił do chor. S. i począł go bić. Najbardziej rozdrażniło napastników, że chor. S. rozmawia do nich po polsku. Główny napastnik, atakując napadniętego pięściami, krzychał: „Kennen sie nicht deutsch sprechen?“

Choraży tłumaczył, że jako żołnierz polski mówi po polsku i każdy obowiązany jest go rozumieć.

Ta odpowiedź napadniętego wywołała atak furji u napastników, którzy bijąc i kalecząc chorażego, krzyczeli: „Du polnisches Schwein, wir... auf Polen!“

Widząc, iż nie przelewki i że dalszą bierną swoją pozycję może przypłacić życiem — chor. S. w obronie życia wyciągnął rewolwer i strzelił w kierunku głównego napastnika, który właśnie w tym momencie wyciągnął rewolwer z kieszeni. Strzał chor. S. musiał być celny, bo napastnik jęknął i natychmiast padł na ziemię. Odgłos strzałów zwabił na miejsce krwawego zajścia pełniącego służbę policjanta. Napastnicy zbiegli.

Koniec lichwiarskim procentom!

WARSZAWA, 21.5. Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie rządu, ustalające wysokość procentów, jakie mogą być pobierane od wypożyczonych sum.

Gwoli uzdrowienia tak zachwaszczonych stó sunków kredytowych, jakie panują obecnie, w rozporządzeniu powinny być przewidziane wręcz drakońskie kary na tych, którzy stosują lichwiarskie procenty.

Egzaminy dojrzałości.

Wobec zbliżających się w porze letniej egzaminów dojrzałości w szkołach średnich, pojawiły się w prasie wiadomości, krytykujące z jednej strony samą potrzebę matury wobec ściśle już poprzednio klasyfikacji uczniów, z drugiej strony system egzaminów maturalnych.

Wedle informacji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświaty Publicznej, sprawa egzami-

nów dojrzałości jest tam oddawna rozpatrywana, ale wobec ważności tego zagadnienia i ogromu związanych z nim prac, sprawa ta jeszcze w tym roku ostatecznie rozstrzygnięta nie zostanie. Obecnie w 3. ch dawnych zaborach istnieją w systemie szkolnictwa 3 odmienne matury. W Małopolsce dawny system austriacki, w Wielkopolsce dawny system pruski, a w b. Kongresówce system, wprowadzony w czasie okupacji niemieckiej, wzorowany na pruskich metodach.

Wydział programowy Departamentu Szkolnictwa Średniego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wypracował projekt jednolitego programu i projekt ten odesłany został do poszczególnych Kuratorów celem wyrażenia opinii. Kuratoria porozumiały się przed wydaniem opinii ze stowarzyszeniami nauczycielskimi, w ten sposób projekt uległ znacznej krytyce. Obecnie jednak nie można przystąpić jeszcze do wypracowania projektowanych poprawek, gdyż nie wszystkie Kuratoria nadesłały swoje poglądy.

Nowo wypracowany projekt zbliża się do regulaminu, obowiązującego w b. Kongresówce i Wielkopolsce, a różni się zaś od systemu maturalnego, obowiązującego w Małopolsce. Różnica polega przede wszystkim na tem, że w nowym projekcie punkt ciężkości, położony jest przede wszystkim na wypracowaniu piśmiennym, których dobry wynik zwalniałby uczniów, w znacznym zakresie od egzaminów ustnych.

Samie zagadnienie, czy natura wogóle ma być ukończeniem studiów średnich, czy też ma być zniesiona, rozstrzygnięte musiałoby być przez Sejm. Projekt ustawy o szkolnictwie średnim, ogłoszony przed kilkunastu miesiącami drukiem, sprawę tę rozwiązuje w ten sposób, iż przewiduje stopniowe zniesienie matury, zaczynając od szkół państwowych, stojących na najwyższym stopniu pedagogicznym.

KRONIKA

— KARA ŚMIERCI W KALISZU.

We wtorek, dn. 20 bm., w Kaliskim Sądzie Okręgowym sądzoną była sprawa o zabójstwo post. P. P. Jana Kujawy, o czem w swoim czasie podawaliśmy szczegółowo w Gazecie.

Przed sądem stanęli: Jan Frankowski, zabójca Kujawy, Józef Twardowski i Stanisław Janiak. Po zbadaniu świadków, wysłuchaniu oskarżenia i obrony Sąd w składzie przewodniczącego wiceprezesa Kaczkowskiego i sędziów Draszera i Kielczewskiego wydał wyrok następującej treści:

Jana Frankowskiego lat 24, Józefa Twardowskiego lat 24 i Stanisława Janiak lat 24 za dokonanie kradzieży w nocy na 12 stycznia rb. skazać każdego na więzienie dwóch pierwszych na rok, a Janiaka na półroka.

Niezależnie od tego za dokonanie tejże nocy zabójstwa posterankowego Jana Kujawy skazać Jana Frankowskiego na karę śmierci z pozbawieniem praw.

— JEDYNY WIECZÓR POEMATÓW TANECZNYCH OLGI DESMOND.

Z dawna w Polsce zapowiadana z utęsknieniem oczekiwana wszechświatowej sławy filmowa — fenomenalna tancerka Olga Desmond, słynna z urody, wdzięku i precudownych toalet i kiejnotów, ciesząca się olbrzymim uznaniem i popularnością na obu półkulach świata wystąpi jedyny raz w naszym mieście dn. 26-go maja w poniedziałek w sali Rzemieślników Chrześcijańskich. Znakomita ta artystka, królowa ekranu, której przedziwne wdzięki i czar nieszwykłej sztuki rymem sławili lirycy francuscy wystąpi w cudownych kostjumach i kiejnotach i w oświetleniu kombinowanych reflektorów przy dźwiękach upojnej muzyki odtańczy szereg najpiękniejszych poematów tanecznych i olśni zebrane tłumy upojnym czarem swej potężnej sztuki. Olga Desmond to prawdziwy poemat — zmartwychwstanie helleńskiej rozkoszy życia, śmiechu i radości. Niewątpliwie jedyny występ Olgi Desmond stanie się dla naszego miasta największą artystyczną atrakcją, jakiej od lat nie notowały dzienniki i zgromadzi z pewnością olbrzymie tłumy publiczności, podobnie jak to było w innych wielkich miastach Europy, gdzie każdorazowo występy Olgi Desmond gromadzą całą kulturalną publiczność a bilety są formalnie rozchwytywane. Kto raz w życiu widział kiedykolwiek i podziwiał cudowną tancerkę — ten nigdy już nie zapomni tego potężnego wrażenia jakie pozostawia po sobie czarowna sztuka Olgi Desmond i na zawsze zachowa wspomnienie wizje uroczej tancerki, która jest zarazem jedną z najpiękniejszych kobiet współczesnych.

Bilety na ten atrakcyjny Wieczór są już do nabycia u cukierni p. Mayera. Pomimo fantastycznych kosztów ceny biletów przystępne.

— „HRABIA I ŻYDÓWKA“ — STYLOWY.

Filmy z życia żydowskiego należą do rzadkości, a szkoda jest traktować je po macoszemu, gdyż stanowią obfite źródło pomysłów dla wybornych scenarzystów. Wyświetlany w Styłowym film, jest misternie skrojoną cząsteczką żydowskiego życia intymnego.

Sensacyjny tytuł: „Hrabia i Żydówka“, zastąpiłbym bardziej odpowiednim: „Za głosem serca“, gdyż film powyższy maluje nam dosadnie rozterki duchowe, istoty więzionej dogmatami Gheta.

Uroczą węgierka, Ewa Szuchanyi, kreując rolę główną, stwarza nam subtelnie wyczuloną sylwetkę wschodnią. Jej mistrzowska gra dorównywa grze artystów amerykańskich. Reszta zespołu dopełnia chlubnie jej wyborną interpretację.

Film pierwszorzędnej wytwórni węgierskiej, posiada jedynie w swoim rodzaju zdjęcia pierwszoplanowe. Strona techniczna i artystyczna bez zarzutu.

Oby ten film był zapowiedzią innych z życia żydowskiego („Słubowanie“ z F. Rachelą Kamińską; „Dwa światy“ reżyserja Ernesta Łubicza, genialnego nauczyciela Poli Negri).

Wyświetlana komedia amerykańska p. t. „Przed ślubem po ślubie“ musi dogodzić już sam tytuł gustom podziwu. Kto się przy tym obrazie nie uśmieje — śmiać się nigdy nie nauczy.

Muzyka harmonizując z filmem, daje perspektywę miłego spędzenia wieczoru. S.S.

— Z RADY MIEJSKIEJ.

Porządek dzienny 9 posiedzenia Rady Miejskiej miasta Kalisza w dniu 22 maja 1924 roku o godz. 6 i pół wieczorem w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Kaliszu.

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

2. Sprawa sprzedaży władzom wojskowym koszar miejskich na Piskorzewiu.

3. Sprawa sprzedarzy Stow. Rzem. Chrześcijańskich w Kaliszu kawałka placu z ulicy Browarnej przestrzeni około 60 mtr. kwadrat.

4. Sprawa kredytu na dokończenie planu regulacyjnego miasta Kalisza.

5. Sprawozdanie ze Zjazdu Przedstawicieli miast w Piotrkowie.

6. Komunikaty Magistratu: a) sprawozdanie p. Prezydenta z Walnego zebrania Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie, b) odpowiedź Magistratu na interpelację radnych z listy Nr. 3 w sprawie sprzedaży drzewa ze składnicy miejskiej.

7. Odczytanie uchwał powziętych przez Magistrat w zastępstwie rozwiązanej Rady Miejskiej.

8. Wolne wnioski.

Przed Olimpiadą.

Odezwa polskiego komitetu Igrzysk Olimpijskich

Wielkie Igrzyska Olimpijskie w Paryżu już się rozpoczęły.

Ze wszystkich stron świata — z odległej Brazylii i Stanów Zjednoczonych, Afryki i Australii — ze wszystkich prawie państw europejskich, z wyjątkiem Rosji i Niemiec, dążą do Paryża zastępy młodzieży, by w obliczu stutysięcznego międzynarodowego tłumu widzów wystąpić w obronie swego szlanku.

W Olimpiadzie biorą udział 42 narody — wszystkie, które wiedzą, że przez wychowanie fizyczne tworzy się hart i energia ludów. Na Olimpiadzie są zwyciężone te narody, które nie umieją ocenić powagi wychowania fizycznego, i te, które nie potrafią zdobyć się na wysiłek wysłania swych przedstawicieli. Na Olimpiadzie

zdobywa się szacunek nie tylko zwyciężając przeciwników, lecz przede wszystkim walcząc lojalnie i energicznie z każdym przeciwnikiem. Traci szacunek ten, kto przed walką się cofa.

Sport polski na całym świecie zdobył sobie uznanie dzięki swemu wysokiemu poziomowi etycznemu — to też Olimpiada jest dla nas zacieśnieniem tych węzłów przyjaźni, które nas łączą z innymi narodami!

Musimy być na Olimpiadzie!

Jednocześnie zdajemy sobie sprawę z tego, że w chwili przełomowej dla sytuacji gospodarczej państwo nie może przyjąć nam z pomocą tak wielką, byśmy mogli zająć stanowisko, godne wielkości Polski. Opodatkowaliśmy młodzież sportową. Duże ofiary złożyło nam wojsko.

Obecnie Polski Komitet Olimpijski zwraca się do społeczeństwa.

Każdy, kto rozumie powagę wychowania fizycznego, kto rozumie propagandowe znaczenie Paryskiej Olimpiady, kto rozumie, że odrodzenie fizyczne i moralne stworzą wielkość narodu, każdy, kto pragnie teźny, hartu i dzielności młodzieży. — niech złoży c.i.a.r.e na fundusz olimpijski!

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.58
Paryż	0.28.10
Szwajcaria	0.92
8% pożycz. zł.	7.50
4% pożycz. prem.	0.38
Bony zł. S. II A.	0.70
Listy Tow. K. Ziem.	14.75
Złoty =	1.800.000 mk.

Płyty szamotowe (flizy) gwarantowane,

oraz mąkę wszelkich gatunków, z młynów Kaliskich i zamiejscowych, drzewo opałowe, węgiel Górnośląski, sól, drożdże Lubelskie i Poznańskie

poleca po najniższych cenach na dogodnych warunkach

Składnica przy Cechu Mistrzów Piękarzy

w Kaliszu, Wiejska № 32.

Kobieta NIE MOŻE

być nieładną,
gdy stale używa

KREM CAZIMI METAMORPHOSA

PRZECIW PIEGOM, WĄGROM, ZMARSZCZKOM i INNYM WADOM CERY.
983

Zamienię mieszkanie

dwa pokoje z przedpokojem, kuchnią i wygodami w Łodzi, z zapłaconym komornem za 4 lata z góry na odpowiednie lub większe mieszkanie w Kaliszu. Oferty dla „Poszukującego“ w Redakcji. 979

Kupię lub wynajmę

mieszkanie 2 pokojowe z kuchnią i wygodami. Pośrednictwo pożądane. Oferty dla „Poszukującego“ w Redakcji. 980

Do sprzedania
Wózek sportowy
z przykryciem

ul. Nadwodna № 14 II p. m. 5
róg Kanonickiej. 978

Potrzebna zaraz

sklepowa

Wiadomość w Administracji Gazety Kaliskiej 985

Poszukuję zdolnych
kamieniarzy

specjalistów do kładzenia posadzek terracowych.

LIMIŃSKI, OSTRÓW,
Kościelna 14. 982

Łódź

nową składaną na 3 osoby z żaglem sprzedam, wiad. w administracji „Gazety Kaliskiej“ 956

Zginał paszport

wydany przez urząd gminy Zborów na imię Józefa Ignasiaka. 984

Kazimiera Kinowska kancelistka Sądu pokoju w Zagórowie zagubiła dowód służbowy

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH

J. SZCZEPIKA

W KALISZU,

ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny.

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

627

SZCZOTKI

do masażu ciała, do rąk i paznokci od 20 gr. szt., do włosów z rączkom i bez od 1 zł. 50 gr. szt. do ubrań, do szorowania od 30 gr. szt., do czyszczenia dywanów, do mycia wanień, do froterowania podłóg, do mycia powozów, do czyszczenia koni, do zamiatania, do obowią, młynarskie, fryzjerskie

PĘDZLE

dla pp. malarzy, lakierników, pozłotników, artystyczne rozmaitej wielkości, pędzle do golenia, do brzozy, do farb pokostowych, do kleju, do kopjowania, do laku, do podłóg, do wosku, do bielenia, do smoły gazowej, do szablonowania, do sygnowania, do patronowania, t. z szlepery, szczecinowe, wiosenne z borsuka, kuny, wydry. Poleca po bardzo niskich cenach 955

P. MOSSAKOWSKI skład apteczny Wrocławska 35